

กลุ่มภารกิจจดหมายเหตุและสารนิเทศท้องถิ่น

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยแม่โจ้ NORTH CLIPPING 2558/ 00181

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	19 ส.ค. 2556	23	8171	11

เที่ยววัดเก่า 100 ปี ในเมืองน่าน

น่าน เมืองเล็กแต่ไม่เล็กดินแดนแห่งล้านนาตะวันออกซึ่งมีความเก่าแก่รุ่นเดียวกับสุโขทัย มีเจ้าผู้ครองนครสืบต่อกันมารวมทั้งสิ้น 59 พระองค์ เมืองน่านมีชื่อเดิมว่า "นันทบุรีศรีนครน่าน" หรือ "วรนคร" สร้างขึ้นโดยพญาภูคาในราวพุทธศตวรรษที่ 18 บริเวณที่ราบในเขตตำบลศิลาเพชร อำเภอปัวในปัจจุบัน

ประวัติศาสตร์ของการสร้างเมืองน่านกล่าวว่า ในปี พ.ศ. 1902 สมัยพญาการเมืองได้รับพระบรมสารีริกธาตุมาจากกรุงสุโขทัย ทรงเลือกดอยเพียงแช่แห่งเป็นที่ประดิษฐานพระบรมธาตุพร้อมกับย้ายเมืองมาสร้างใหม่ที่บริเวณเชิงดอย ต่อมาในราว

กลุ่มภารกิจจดหมายเหตุและสารนิเทศท้องถิ่น

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยแม่โจ้ NORTH CLIPPING 2558/ 00181

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	19 ส.ค. 2556	23	8171	11

เมืองน่านแม้จะเป็นเมืองเล็กก็จริง แต่ก็รักษาตัวอยู่ได้ตลอดสมัยสุโขทัยจนกระทั่งสมัยกรุงศรีอยุธยา ทางอาณาจักรล้านนาไทยมีกษัตริย์ที่ทรงอำนาจพระองค์หนึ่ง คือ พระเจ้าติโลกราช กษัตริย์พระองค์นี้มีพระประสงค์ที่จะแผ่อณาเขตลงมาทางใต้ จึงได้กรีธาทัพมาตีเมืองน่าน เจ้าอินต๊ะแก่นท้าว ซึ่งครองเมืองน่านอยู่ในเวลานั้นไม่สามารถต่อต้านกองทัพพระเจ้าติโลกราชได้ จึงทิ้งเมืองและพาครอบครัวอพยพมาอยู่ที่เมืองเซียง เมื่อพระเจ้าติโลกราชตีเมืองน่านได้นั้น ระยะเวลาเมืองน่านมีฐานะเป็นเมืองประเทศราชของอาณาจักรล้านนา แต่หลังจากที่พระยาผาแสง เจ้าผู้ครองนครน่าน ราชวงศ์ภูคาองค์สุดท้ายถึงแก่พิราลัย ฐานะของเมืองน่านกลายเป็นหัวเมืองในราชอาณาจักรล้านนา พระมหากษัตริย์ผู้ครองนครเชียงใหม่ได้จัดส่งเจ้าเมืองที่อยู่ในเขตการปกครองของพระองค์ผลัดเปลี่ยนกันมาปกครองเมืองน่าน นับแต่หมื่นสร้อยเชียงของเมื่อปี พ.ศ.2005 เป็นต้นมาจนถึงสมัยพระยาพลเทพฤชัยในปี พ.ศ.2079 พงศาวดารกล่าวว่า ทรงสร้างวัดหลวงกลางเวียง-วัดช้างค้ำ

ความมหัศจรรย์ของเมืองน่านก็คือ วัฒนธรรมของไทยลื้อที่อพยพเข้ามาจากสิบสองปันนามีกว่า 200 ปีก่อน จนวัฒนธรรมของไทยลื้อนี้เองได้กลายเป็นจุดเด่นของจังหวัดน่านที่นักท่องเที่ยวหลายคนรู้จักกันเป็นอย่างดี ซึ่งปรากฏร่องรอยทาง

กลุ่มภารกิจจดหมายเหตุและสารนิเทศท้องถิ่น

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยแม่โจ้ NORTH CLIPPING 2558/00181

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	19 ส.ค. 2556	23	8171	11

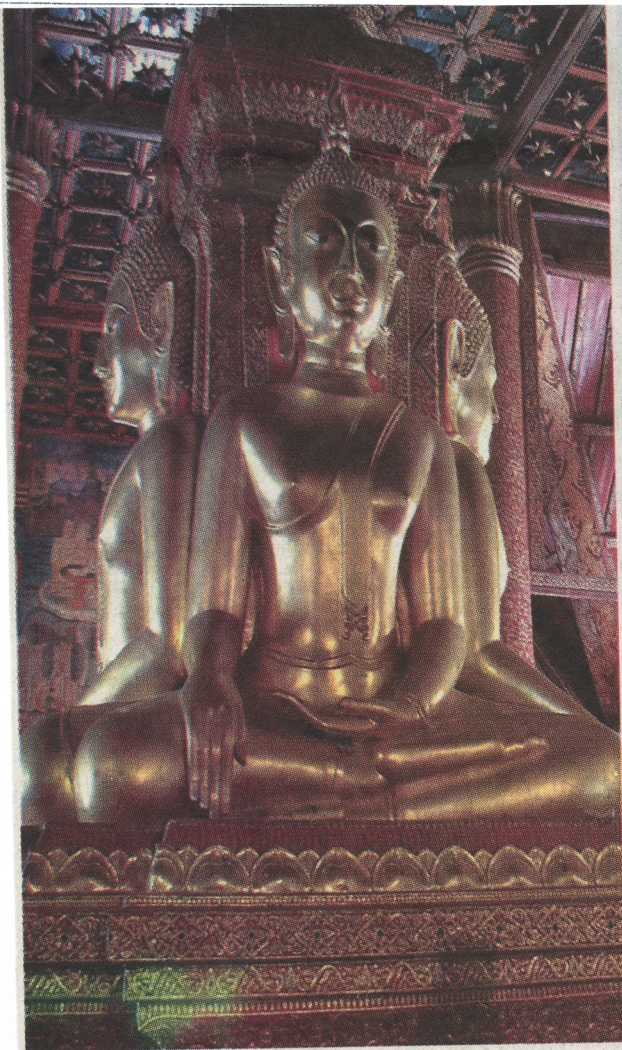

กลุ่มภารกิจจดหมายเหตุและสารนิเทศท้องถิ่น

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยแม่โจ้ NORTH CLIPPING 2558/00181

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	19 ต.ค. 2556	23	8171	11

กลุ่มภารกิจจดหมายเหตุและสารนิเทศท้องถิ่น

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยแม่โจ้ NORTH CLIPPING 2558/ 00181

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	19 ต.ค. 2556	23	8171	11

หากใครที่มาเยือนน่านแล้วไม่ได้ไปนมัสการวัดในเมืองน่านก็ยิ่งนับว่ามาไม่ถึงเมืองน่าน วัดสำคัญที่ไม่พูดถึงไม่ได้ก็คือ วัดพระธาตุแช่แห้ง ปุชนิยมสถานสำคัญที่สุดมีอายุกว่า 600 ปี พญากาเมืองโปรดให้สร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ.1891 เพื่อบรรจุพระบรมสารีริกธาตุที่ได้มาจากสุโขทัย องค์พระบรมธาตุแช่แห้งบุด้วยทองเหลืองปิดด้วยทองคำเปลวหมดทั้งองค์ เป็นพระธาตุราศีของคนเกิดปีเถาะ นอกจากนั้นมีวัดสำคัญอีกวัดหนึ่งตั้งอยู่กลางเมืองน่านคือ วัดพระธาตุช้างค้ำวรวิหาร พญาภูเข่งเป็นผู้สร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ.1949 รูปแบบของพระธาตุช้างค้ำเป็นเจดีย์ซึ่งเป็นรูปช้างปูนปั้นเพียงครึ่งตัวประดับอยู่โดยรอบ เป็นศิลปะสมัยสุโขทัย นอกจากนี้ยังมีพระพุทธรูปปางลีลาคือ พระพุทธนันทบุรีศรีศากยมุนี มีส่วนผสมของทองคำถึง 65% สูง 145 เซนติเมตร สร้างขึ้นในปี พ.ศ.1969 โดยเจ้าจ้าวพารผาสุม เจ้าผู้ครองนครน่านองค์ที่ 14

ตรงข้ามกับวัดช้างค้ำ เป็นวัดภูมินทร์ สร้างขึ้นโดยเจ้าเจตบุตรพรหมมินทร์ ความโดดเด่นของวัดนี้ไม่เหมือนกับวัดอื่นคือเป็นพระอุโบสถและวิหารในตัว รูปทรงอาคารแบบจตุรมุขมีนาคสะดุ้ง 2 ตัว เทินพระอุโบสถไว้ ในวิหารหลวงซึ่งสร้างเป็นแบบจตุรมุขมีพระประธานจตุรทิศคือ พระพุทธรูปปิดทองปาง

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	19 ส.ค. 2556	23	8171	11

นอกจากนี้ยังมีวัดสำคัญของชาวไทลื้อวัดหนึ่ง ซึ่งสร้างขึ้นในยุคสมัยเดียวกับวัดภูมินทร์ คือ วัดหนองบัว ซึ่งเป็นวัดเก่าแก่ของหมู่บ้าน ภายในวิหารมีภาพจิตรกรรมฝาผนังเช่นเดียวกับวัดภูมินทร์ สันนิษฐานว่าเป็นฝีมือช่างสมัยเดียวกัน หมู่บ้านหนองบัวเป็นหมู่บ้านของชาวไทลื้อ นอกจากจะประกอบอาชีพทำนาแล้ว ยามว่างชาวบ้านยังทอผ้าซึ่งเป็นเอกลักษณ์ประจำของชาวไทลื้อก็คือ ผ้าทอลายน้ำไหลได้อย่างสวยงามอีกด้วย

เมื่อมาเยือนเมืองน่าน ลองแวะเข้าไปเที่ยววัดสำคัญของน่าน นอกจากจะได้ชมความสวยงามของศิลปะไทลื้อแล้วยังได้เรียนรู้ประวัติศาสตร์อันเก่าแก่ของเมืองน่านแห่งนี้ด้วย

จักรพงษ์ คำบุญเรือง

jakrapong@chiangmainews.co.th